

**LXXX Zjazd Polskiego Towarzystwa Geologicznego pt. Budowa geologiczna, geologia naftowa, wody geotermalne i ochrona środowiska bloku Gorzowa – Pojezierza Myśliborskiego
Szczecin, 11–14.09.2010**

Jubileuszowy LXXX Zjazd Naukowy Polskiego Towarzystwa Geologicznego, pt. *Budowa geologiczna, geologia naftowa, wody geotermalne i ochrona środowiska bloku Gorzowa – Pojezierza Myśliborskiego*, odbędzie się w dniach 11–14 września br. w Szczecinie. Organizatorami spotkania są: Polskie Towarzystwo Geologiczne, Oddział Pomorski Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego, Zielonogórski Oddział Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa, Uniwersytet Szczeciński i Wydział Geologii Uniwersytetu Warszawskiego. Z okazji zjazdu przygotowano specjalny numer *Przeglądu Geologicznego* oraz *Przewodnik Zjazdowy*.

Badania geologiczne na Niżu Polskim pozwoliły na wyróżnienie kilku jednostek regionalnych, wśród których blok Gorzowa ma pozycję szczególną: przez jednych badaczy włączany jest do niecki szczecińskiej, przez innych – do monokliny przedsudeckiej. Zaznajomienie się z istotnymi elementami jego budowy geologicznej oraz genezą i ewolucją będzie jednym z głównych tematów konferencji.

Danych geologicznych na temat bloku Gorzowa dostarczyły przede wszystkim prace PIG-PIB oraz PGNiG. Prace geofizyczne i wiertnicze w tym regionie rozpoczęto jeszcze w latach 50. XX wieku. Jednak duże sukcesy poszukiwawcze odnotowano dopiero w latach 90. XX w., kiedy w utworach cechsztyńskiego dolomitu głównego odkryto największe w Polsce złoża ropy naftowej (Barnówko-Mostno-Buszewo – BMB). Warto przypomnieć, że w rejonie złoża BMB wykonano pierwsze w Polsce zdjęcie sejsmiczne 3D. Zagadnienia geologii naftowej będą drugim istotnym elementem rozważań naukowych w czasie szczecińskiego spotkania.

Dane termiczne, uzyskiwane w trakcie wykonywania głębokich wierceń, zwróciły uwagę hydrogeologów na możliwość wykorzystania wód wglębnych do celów komunalnych. Instalacja geotermalna w Pырzycach jest praktycznym potwierdzeniem możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii. O wzrastającym zainteresowaniu geotermią w Polsce mówiono już w czasie poprzedniego zjazdu PTG na Podhalu w i Tatrach. Do coraz bardziej powszechnego wykorzystywania odnawialnych źródeł energii zobowiązują nas także zalecenia Unii Europejskiej. Dlatego w czasie tegorocznego spotkania podniesiona zostanie również problematyka wód geotermalnych.

Blok Gorzowa – wglębna, regionalna jednostka geologiczna – leży na obszarze Pojezierza Myśliborskiego. Jego rzeźba, utwory kenozoiczne i budowa geologiczna będą przedmiotem odrębnego omówienia w czasie zjazdu. Pomorze Zachodnie, z możliwościami podziemnego magazynowania gazu ziemnego oraz terminalem regazyfikacyjnym w Świnoujściu, można uznać za rejon kluczowy dla bezpieczeństwa energetycznego kraju. Dlatego też szczególna uwaga poświęcona będzie problemom ochrony środowiska, zwłaszcza w kontekście eksploatacji zasobów naturalnych regionu (ropy naftowej i gazu oraz ciepła Ziemi).

Istotnym dopełnieniem każdego zjazdu PTG są wycieczki terenowe. W tym roku, na podstawie analizy rdzeni wiertniczych, znajdujących się w magazynie PGNiG w Pile, będzie można zapoznać się z wglębną budową geologiczną bloku Gorzowa. W czasie pobytu w Pile będzie również szansa na odwiedzenie muzeum Stanisława Staszica, mieszczącego się w domu jego narodzin. Praktyczne aspekty geologii naftowej będą prezentowane w czasie wycieczki do kopalni ropy naftowej Dębno na złożu BMB, a problematyka hydrogeologiczna i geotermalna – w czasie zwiedzania instalacji geotermalnej w Pырzycach. Ponieważ region bloku Gorzowa nie ma naturalnych odsłoneń utworów mezozoicznych, planowana jest wycieczka do kamieniołomu Rudesdorf niedaleko Berlina, gdzie przybliżone zostaną warunki sedymentacji i wykształcenie osadów triasu. Osobna wycieczka poświęcona będzie rzeźbie i budowie geologicznej kenozoiku Pojezierza Myśliborskiego. Zagadnienia ochrony środowiska będą omawiane w trakcie zwiedzania kopalni Dębno i instalacji geotermalnej w Pырzycach. Dodatkowo tematyka zanieczyszczenia środowiska zostanie przedstawiona w czasie wycieczki po dorzeczu Płoni. Z kolei w Szczecinie będzie mowa o wpływie warunków geologiczno-inżynierskich na rozwój przestrzenny miasta.

Zjazdy PTG mają na celu zaprezentowanie istotnych osiągnięć badawczych w danym regionie. Zjazd na obszarze bloku Gorzowa odbywa się po raz pierwszy w historii. Inne regionalne jednostki geologiczne Niżu Polskiego, choć większe powierzchniowo i może lepiej zdefiniowane, nie doczekały się jeszcze wyróżnienia w postaci środowiskowego spotkania naukowego. Blok Gorzowa jest więc symbolem postępu w rozpoznaniu wglębnym budowy geologicznej Polski. Jednak pomimo coraz lepszych metod poznawczych, wiele kwestii pozostaje nadal otwartych, a uzyskane sukcesy poszukiwawcze są tylko potwierdzeniem konieczności stałych, intensywnych wysiłków badawczych środowiska geologicznego. Zaprezentowane w czasie zjazdu referaty i postery z pewnością przyczynią się do przybliżenia szerokiego gronu uczestników zagadnień związanych z blokiem Gorzowa i jego kenozoiczną pokrywą. Ukażą także nowe wątki badawcze i umożliwią wymianę poglądów w czasie dyskusji plenarnych i spotkań towarzyskich. Organizatorzy pragną również, aby ogólnopolski zjazd PTG w Szczecinie był spotkaniem wszystkich pokoleń geologów – dlatego serdecznie zapraszają studentów oraz geologów emerytowanych.

Komitet Organizacyjny składa serdeczne podziękowania Państwowemu Instytutowi Geologicznemu – Państwowemu Instytutowi Badawczemu, Polskiemu Górnictwu Naftowemu i Gazownictwu, Uniwersytetowi Szczecińskiemu, władzom Szczecina i województwa zachodniopomorskiego, Zakładowi Geotermalnemu w Pырzycach oraz Wydziałowi Geologii Uniwersytetu Warszawskiego za pomoc organizacyjną i wsparcie materialne LXXX Zjazdu Polskiego Towarzystwa Geologicznego.

Paweł H. Karnkowski & Andrzej Piotrowski w imieniu Komitetu Organizacyjnego LXXX Zjazdu PTG